UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemerologivm Ecclesiastio-Rubricisticum Novum

Halden, Johann Baptist

Brixinæ, 1717

Titulus XVII. De Sabbato ante Dominicam Passionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39937

Visual Library

TITULUS XVI.

De Dominica IV. in Quadrageſima, & Ferijs infra Hebdom. IV. Quadrageſimæ occurrentibus.

DOMINICA IV. in Quadrageſima (quæ ab Introitu Miſſæ dicitur *Lætare*) eſt pariter *Dominica Major*, ſeu *privilegiata 2. Claſſis*, ac proinde & ipſa tam quoad *Officium*, quàm quoad *Miſſam* eodem proportionaliter *Ritu* ac *Modo* celebratur, quô II. & III. in Quadrageſima, de quibus Titulis 2. proximè præcedentibus. Illud tamen habet peculiare, quòd, cùm *Lætitiam* indicet iſthæc Dominica, Diaconus & Subdiaconus in Miſſa ſolemni utantur Dalmaticis & Tunicellis Violacei Coloris, ac pulſentur Organa (ſed ad Miſſam ſolennem tantùm) uti in Dominica 3. Adventûs, quæ ob ſimilem cauſam dicitur Dominica *Gaudete*, ùt ibi: Altare quoque paratur feſtiviùs, quàm in alijs Dominicis: poſſunt enim adhiberi flores, & Imagines, aut Reliquiæ, non verò in alijs Dominicis. *Bauldry P. 4. c. 5. n. 4.*

FER. III. infra Hebd. IV. Quadr. Reſponſ. 1.&2. propr. 3. ùt in II. Noct. Dom. præced. Fer. IIII. (in qua poſt Kyrie eleiſon *Oremus, flectamus genua*, ac duplex Lectio) uti & Sabbatô ex III. Noct. Dominicæ præced. FERIA V. ex I. Noct. ejusd. Dominicæ. FER. VI. ex II. Noct. illius. Reliqua, ùt in loco.

TITULUS XVII.

De Sabbato ante Dominicam Paſſionis.

SABBATO huic (dicto *Sitientes*, eò quòd *Introitus* hodiernæ Miſſæ incipiat ab hoc Verbo) ex Decr. Gelaſij I. Diſt. 75. conceſſa eſt Ordinatio Presbyterorum, ac SS. *Ord. Collatio*. Ante primas Veſperas Dominicæ de Paſſione, etiamſi ſint de Sancto, teguntur ex Cæremon. Epiſc. L. 2. c. 20. Sabbatô iſthôc Cruces & Imagines Salvatoris per Eccleſiam Velis *Violacei Coloris*, in quibus non appareat ulla figura, ſeu Imago, ne quidem Inſignia Paſſionis; nullæque ponen-

ponendæ ſunt ſuper Altare Imagines Sanctorum : & *Cruces* quidem ità velatæ manent uſque ad Feriam VI. in Paraſceve (niſi quòd Feria V. in Cœna Domini Crux Altaris, in quo celebratur, tegi debeat Velô Albô in *Miſſa*, & ad *Mandatum*, non item Crux Proceſſionalis; hæc enim, & cæteræ omnes, tunc etiamnum Velô Violacei Coloris debent eſſe tectæ, exceptâ illâ, quæ proſtat in Altari illius Sacelli, ad quod Feriâ illâ V. deportatur SS. Sacramentum, ut ibi aſſervetur ultimò triduô Hebdomadæ Sanctæ) in Paraſceve verò Crux, quæ eſt ſuper Altare majus, velatur, ùt infrà, velô nigri Coloris, uſque dum Crux adoranda ab Officiatore fuerit detecta; tunc autem non tantùm ipſa, ſed Cruces quoque aliæ omnes ſunt detegendæ, non item Imagines Altarium; hæ enim omnes tectæ manent uſque ad finem Litaniarum Sabbati Sancti. Ità Gavantus, addens alicubi : ſignificari hoc Ritu (tegendi Imagines Salvatoris, & Icones Altarium, à Tempore Dominicæ Paſſionis) jam Chriſtum non in palàm ambulâſſe apud Judæos hoc Tempore, imò ab eis ſe abſcondiſſe (ut in Evang. craſtinæ Dominicæ dicitur) nec non majorem illam, quæ hujus Temporis Officijs Eccleſiaſticis, ac Myſterijs convenit, Triſtitiam.

Si hodie factum eſt *Officium* de Feſto Duplici, Veſperæ hodiernæ integræ erunt de illo, cum Commemoratione *Dominicæ* craſtinæ de *Paſſione*, ùt in Proprio de Tempore, nec non *Feſti Simplicis*, ſi quod cras occurrat; nec omittetur hodie *Gloria Patri* in Reſponſorio brevi ad Completorium. Si verò factum eſt de *Feſto* duntaxat *Semiduplici*, tunc Veſperæ uſque ad Capitulum erunt quidem de illo, at verò à Capitulo de *Dominica Paſſionis*, dicendo omnia, uti notantur Sabbatô ante Dominicam Paſſionis in Proprio de Tempore, cum Commemoratione *Feſti* hodierni *Semiduplicis*, atque etiam *Feſti* craſtini *Simplicis*, ſi quod cras occurrat; omiſſis tamen Commemorationibus Communibus, ac ſuffragijs Sanctorum, utpote quæ ab hoc Sabbato uſque ad Fer. II. poſt Octavam Pentecoſtes non ampliùs fiunt, uti nec Commemoratio de Cruce (niſi in Officijs quibuſdam Temporis Paſchalis, ùt ibi) omiſſo quoque *Gloria Patri* in Reſponſorio brevi ad Completorium : licet enim id dicatur non tantùm in *Feſti Duplicis* cum *Dominica Paſſionis*, aut *Palmarum* concurſu (utpote cujus Completorium, perinde ac Veſperæ, eſt feſtivum) ſed etiam in caſu, quô in Veſperis ſecundis Dominicæ de Paſſione fit tantùm Commemoratio de Feſto Semiduplici ſequente (quia nempe *Feſtum Semidupl*: *ſequens* per

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

illam Commemorationem jam eſt inchoatum, inchoato autem Feſto per Commemorationem Semiduplicis, ea, quæ ſequuntur, *feſtiva* cenſentur ea ratione, quâ pridie alicujus Sabbati, quô fiet de S. Maria in Sabbato, Hymnus Completorij etiam jam tunc terminatur per verba: *JEſu tibi ſit Gloria, qui natus es, &c.* quando de S. Maria in Sabbato facta eſt in Veſperis illius diei tantùm aliqua Commemoratio) non tamen Teſte Gavanto Tom. 2. ſect. 6. c. 12. n. 8. dicendum id eſt in Reſponſorio brevi Completorij tunc, quando in primis Veſperis Dominicæ Paſſionis, aut Palmarum facta eſt Commemoratio *Feſti Semiduplicis*, talem Dominicam *præcedentis*; quia Completorium, ſequens primas Veſperas Dominicæ Paſſionis, aut Palmarum, in hoc poſteriore Caſu, ſeu concurſu plus habet de ratione *Dominicæ* jam inchoatæ in Veſperis, quàm de ratione *Feſti Semiduplicis* jam finiti: conſequenter debet omitti *Gloria Patri* in dicto Reſponſorio, ut ratiocinatur loc. cit. Gavantus, aſſignans rationem diſparitatis non tantùm inter hunc, & præcedentem caſum, ſed etiam cum alio ſimili. *Col. Violac.*

Si denique Sabbato ante Dominicam Paſſionis non fuit factum de *Feſto aliquo 9. Lectionum*, ſed de ipſa *Feria currente*, tunc hodiernæ Veſperæ uſque ad Capitulum dicontur uti in Sabbato per annum, ſumendo Pſalmos unà cum ſuis Antiphonis de Pſalterio; à Capitulo verò fiet de *Dominica Paſſionis*, dicendo Capitulum, Hymnum (*Vexilla Regis*) Verſum, ac Antiphonam ad *Magnificat*, nec non Orationem, utì notantur in Proprio de Tempore, cum Commemoratione Feſti Simplicis tantùm, ſi quod cras occurrat: nam, ùt antè dictum, ab hoc Sabbato uſque ad Fer. II. poſt Octav. Pentecoſtes, ceſſant Commemorationes conſuetæ de Cruce, de S. Maria, & aliæ in Pſalterio poſitæ, eſto dicatur quædam *alia Specialis*, in *Ferijs*, & *Semiduplicibus* Tempore Paſchali poſt Dominicam in Albis extra Octavas occurrentibus. *Col. Violac.*

Ad Completorium in Reſponſorio brevi in *Officio de Tempore* non dicitur *Gloria Patri*, ſed ſolùm repetitur Reſponſorium: quod idem etiam ſervatur in Reſponſorijs brevib. aliarum Horarum *in Officio de Tempore Paſſionis*, utì & in cæteris Reſponſorijs illius Temporis, nec non ad ultimam Invitatorij Repetitionem in eodem Officio de Tempore: ídque ex Decreto Concilij Toletan. 4. Can 15. ubi ait: *Gloria Patri* in fine Reſponſoriorum in lætis ſequitur, in triſtioribus verò repetitur Principium: quod ideo fit, *ut compaginemur humilitati*

Chriſti,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Chriſti, *omittendo Excelſa noſtra eo Tempore*, *quò ipſa Trinitas dehoneſtatur in Perſona Chriſti*, ùt loquitur Alcuinus. In *Pſalmis* tamen nondum tacetur *Glòria Patri*; quia Pſalmi, ùt notat Guil. Durandus L. 6. Rat. c. 60. ſignificant *Opera*, at nondum Judæi *operibus*, ſed *linguis* tantùm de Nece Chriſti agunt : in triduo verò Major : Hebdomadæ removetur id etiam à Pſalmis; quia ipſo opere compleverunt Necem Chriſti.

Dixi autem : *In Officio de Tempore*; nam quando Tempore Paſſionis Officium fit de *Sancto*, non omittitur *Gloria Patri* ad Reſponſorium breve. Quid autem ſit obſervandum ex ſenſu Gavanti, ſi in Sabbatum præcedens Dominicam Paſſionis, aut Palmarum, incidat *Feſtum Semiduplex*; item, ſi *Feſtum Semiduplex* ſequatur Dominicam Paſſionis, dictum eſt paulò antè.

TITULUS XVIII.

De Dominica Paſſionis, ſeu quinta in Quadrageſima, & Ferijs infra Hebdomadem Paſſionis Occurrentibus.

DOMINICA DE PASSIONE inde ſuum ſortita eſt Nomen, quòd, cùm ſub Veſperum Sabbati, eam præcedentis, coactum fuerit à Judæorum Principibus Concilium adverſus JESUM, ut eum morti traderent (ùt veroſimiliter L. 5. c. 1. probat Rupertus) CHRISTI PASSIO ab hoc Tempore clariùs repræſentari, & major etiam ea propter triſtitia in Officijs Eccleſiaſticis demonſtrari incipiat : unde & *Cantores* ex præſcripto Cæremonialis Epiſc. L. 2. c. 20. *ab hac Dominica V. Quadrageſimæ uſque ad Paſcha, exceptâ Feriâ V. in Cœna Domini, non utantur cantu figurato*, *ſed Gregoriano* : Id quod ſaltem diebus, in quibus fit Officium de Tempore, obſervatur. Eſt autem DOMINICA Paſſionis Dominica *Major* 1. *Claſſis*, id eſt *privilegiata* contra quodcunque Feſtum 9. Lectionum in ea occurrens : In Eccleſijs tamen, ubi hodie eſt *Titulus Eccleſiæ*, vel *concurſus populi ad celebrandum Feſtum*, *quod transferri debet* (v. g. S. Joſephi, aut Annuntiationis B. V. M.) poſſunt juxta Rubr. Gener. VI. Miſſal. hâc Dominicâ cantari duæ Miſſæ, una *de die*, Altera *de Feſto* poſt Horam utrique congruentē, de qua Rubr. Gen. XV. Miſſal. n. 2. & Gav. Tom. 1. P. 1. Tit. 6. & 15.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN